

T.C.
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1. Bu Yönerge, Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi'ne bağlı fakülte, enstitü ve merkezlerde yürütülen veya üniversite öğrenci ve mensuplarının bu birimler dışında yürütecekleri ve insanlardan veri/örnek toplanacak olan araştırma, çalışma, yayın ve uygulamalarda uyulması gereken bilim ve yayın etiği normlarını ve bu normların etik kurallar ve etik ilkeler çerçevesinde incelemesini yapan Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun kuruluş, görev, çalışma usul ve esaslarını düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2. Bu Yönerge;

- a) Üniversite mensupları tarafından çeşitli birimlerde yürütülen eğitim-öğretim faaliyetleri, öz kaynak ve diğer kaynaklar (TÜBİTAK, DPT ve Avrupa Birliği gibi) kullanılarak yürütülen bilimsel araştırma-geliştirme projeleri, uygulama, bilimsel toplantı ve etkinlikler gibi her türlü bilimsel faaliyet ve çalışmalar ile ilgili araştırma etiği konularını,
- b) Lisansüstü eğitim sırasında yapılan tez ve bilimsel yayınlar ile yürütülen bilimsel araştırma-geliştirme projeleriyle ilgili araştırma etiği konularını,
- c) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi adresi kullanılarak yurtiçi ve yurtdışı dergilerde, her çeşit basın-yayın organında yayınlanan ya da yayınlanmak üzere gönderilen tüm yayınlarla ilgili yayın etiği konularını,
- ç) İnsan katılımcılar üzerinde yürütülecek olan sosyal bilimler alanındaki araştırmalar (anket, gözlem, arşiv çalışmaları, bilgisayar ortamında test, mülakat, ses/video kaydı ile toplanacak olan verilerin kullanılacağı bilimsel araştırmalar) ile tarihi eserler ve kültür varlıkları üzerinde yapılacak her türlü bilimsel araştırma ve çalışmaların, çevrenin korunmasını da göz önünde tutarak etik yönden değerlendirilmesi ve bilimsel araştırma etiğine uygunluk izinlerinin verilmesini,
- d) Klinik araştırmalar kapsamı dışında kalan, girişimsel olmayan araştırmaların (gözlemsel çalışmalar, anket çalışmaları, dosya ve görüntü kayıtları gibi retrospektif arşiv taramaları, kan idrar, doku, radyolojik görüntü gibi biyokimya, mikrobiyoloji, patoloji, ve radyoloji koleksiyon materyalleriyle veya rutin muayene, tetkik, tahlil ve tedavi işlemleri sırasında elde edilmiş materyallerle yapılacak araştırmalar ile hücre veya doku kültürü çalışmaları; gen tedavisi klinik araştırmaları dışında kalan ve tanımlamaya yönelik olan genetik materyalle yapılacak çalışmalar, klinik araştırmalar dışında kalan hemşirelik faaliyetlerinin sınırları içerisinde yapılacak araştırmalar, klinik araştırmalar dışında kalan egzersiz gibi vücut fizyolojisi ile ilgili araştırmalar, antropometrik ölçümlere dayalı yapılan çalışmalar, verilen sağlık eğitiminin sonuçlarını ölçen araştırmalar ve yaşam alışkanlıklarının değerlendirilmesi gibi) etik yönden değerlendirilmesi ve bilimsel araştırma etiğine uygunluk izinlerinin verilmesini,
- e) Etik Kurulun yapısı, görevleri, çalışma usul ve esasları, başvuru ve etik değerlendirme süreçlerine ilişkin konuları kapsar.

Dayanak

MADDE 3. Bu Yönerge; 2547 sayılı Kanunun 24'üncü, 42'nci ve 65'inci maddeleri ile Yükseköğretim Kurulu Genel Kurulunun 10.11.2016 tarihli toplantısında alınan 2016.23.497 sayılı kararı ile yürürlüğe giren "Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi"ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4. Bu Yönergede yer alan;

- a) Üniversite: Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesini,
- b) Rektör: Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Rektörünü,
- c) Senato: Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Senatosunu,
- ç) Etik Kurul: Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu,
- d) Üye: Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyesini,
- e) Üniversite Birimleri: Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesine bağlı Fakülteleri, Yüksek Okulları, Enstitüleri, Meslek Yüksek Okullarını, Araştırma ve Uygulama Merkezlerini, Teknoloji Geliştirme Merkezlerini, İdari Birimleri, Sosyal, Kültürel ve Sportif merkezleri,
- f) Sorumlu Araştırmacı: Bir araştırmanın etik, bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan araştırmacıyı,
- g) Uzman (Danışman): Etik Kuruluna başvuru alan araştırmaların değerlendirilmesinde görüşlerinden yararlanılacak olan ve ilgili alanlarda uzmanlaşmış, Üniversite içinden veya dışından bilim insanlarını
- h) Gönüllü: Kendisinin veya yasal temsilcisinin yazılı oluru alınarak araştırmaya katılan hasta veya sağlıklı kişileri,
- i) Bilgilendirilmiş gönüllü onam formu: Araştırmaya katılacak gönüllüye veya gerekli durumlarda yasal temsilcisine, araştırmaya ait her türlü bilgi, uygulama ve riskin insan sağlığı açısından önemi hakkında bilgi verildikten sonra, gönüllünün tamamen serbest iradesi ile araştırmaya katılmaya karar verdiğini gösteren, taraflarca imzalanmış ve tarih düşülmüş yazılı belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler ve Aykırı Olarak Değerlendirilmeyecek Haller

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler

MADDE 5. (1) Yüksek Öğretim Kurulu'nun ilgili yönergesinde tanımladığı şekliyle Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemler şunlardır:

- a) İntihal: Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,
- b) Sahtecilik: Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak,
- c) Çarpıtma: Araştırma kayıtları veya elde edinilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,
- ç) Tekrar yayım: Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,
- d) Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,
- e) Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri ve yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gereksiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,

(2) Diğer etik ihlal türleri şunlardır:

- a) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek,
- b) Henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaları, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak,

- c) İnsan ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda etik kurallara uymamak, yayınlarında hasta haklarına saygı göstermemek,
- ç) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğerklinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak,
- d) İncelemek üzere görevlendirildiğı bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak,
- e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak,
- f) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak etik ihlal isnadında bulunmak,
- g) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak,
- h) Araştırma ve deneylerde, hayvan sağlığına ve ekolojik dengeye zarar vermek,
- i) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gerek izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak,
- j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğı uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak,
- k) Araştırmacılar ve yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlüğüne uymamak,
- l) Bilimsel çalışmalarda, diğerkiş ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiğı ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak,
- l) Akademik atama ve yükselmelerde bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Olarak Değerlendirilmeyecek Haller

MADDE 6. Bir başkasının özgün üslup ve ifadesinin aynen kullanmamak şartıyla, anonim bilgilerin, bilim alanlarının temel bilgilerinin, matematik teoremleri ve ispatları gibi önermelerin çalışmalarda kullanılması etik ihlali olarak değerlendirilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurulun Oluřumu, Görev ve Sorumlulukları, Toplantı, Çalışma Usul ve Esasları, Kurula Başvuru ve Değerlendirme

Kurulun Oluřumu

- MADDE 7.** a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğı Kurulu, Üniversite bünyesindeki öğretim üyeleri arasından iki yıllık süreyle Rektör tarafından seçilen yedi üyeden oluşur.
- b) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğı Kurulu Başkanı Rektör tarafından seçilir. Başkan, kurul üyeleri arasından bir kişiyi başkan yardımcısı olarak seçer. Başkanın görevinin sora ermesiyle birlikte başkan yardımcılığı görevi de sona erer.
- c) Belirlenen kurul üyeleri hakkında etik ihlalinde bulunduklarına dair kesinleşmiş bir adli veya idari karar bulunmamalıdır.
- ç) Etik kurullarına aykırı eylemi tespit edilen etik kurulu üyesinin görevi, Rektörün bu konudaki kararının kendisine tebliğı ile sona erer.
- d) Görev süresi biten bir üye aynı usulle yeniden seçilebilir. İzinsiz ve özürsüz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan veya en az altı ay süreyle izinli olan üyenin, üyeliğı kendiliğinden sona erer. Herhangi bir nedenle boşalan üyelik için, aynı usulle yeni üye seçilir.
- e) Gerekli görülmesi halinde çalışmaların verimliliğini sağlamak amacıyla farklı bilim alanları için farklı Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğı Kurulları oluşturulabilir.

f) Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunun sekreteryası Üniversite Hukuk Müşavirliği tarafından yürütülür.

Kurulun Görev ve Sorumlulukları

MADDE 8. Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Etik ihlal iddialarını masumiyet karinesine sadık kalarak, yeterli ve inandırıcı kayıtlara dayalı bir şekilde incelemek; inceleme kapsamında Rektörlük aracılığıyla gerektiğinde bilirkişi ve uzman görüşü almak, ilgili kişi ve kurumlarla yazışmalar yapmak, bilgi istemek ve inceleme kapsamında gerekli diğer işlemleri yapmak ve inceleme sonucunda alınan kararları rektöre sunmak,
- b) Bilimsel araştırmaya katılacak gönüllülerin haklarının ve güvenliklerinin korunmasını teminen araştırma protokolünü, araştırmacıların uygunluğunu, araştırma yapılacak yerlerin yeterliliğini, veri toplanmasında kullanılan her türlü yazılı, sözlü, sesli veya görüntülü ölçüm araçlarını ve içeriğini gönüllülerin bilgilendirilmesinde kullanılan yöntem ve belgelerin uygunluğunu değerlendirmek; bu ve bunun gibi araştırmayla ilgili diğer konularda bilimsel ve etik yönden görüş bildirmek, gönüllü güvenliğini ve araştırmanın mevzuata uygun şekilde yapılmasını ve takip edilmesini sağlamak.
- c) Değerlendirme için standart formlar oluşturmak,
- ç) Akademik, araştırma ve yayın etiği konularında muhtemel etik dışı eylemleri ortadan kaldırmak için, ilgili birim ya da kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yaparak eğitici faaliyetler düzenlenmesini sağlamak üzere rektöre önerilerde bulunmak.

Kurulun Toplantı, Çalışma Usul ve Esasları

MADDE 9. a) Kurul, akademik takvim içerisinde her ay en az bir kere olmak üzere üye sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylamada çekimser oy kullanılamaz. Oy eşitliği halinde başkanın oyu yönünde karar verilmiş kabul edilir.

b) Başkanın katılmadığı toplantılarda başkan yardımcısı, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu toplantılarına başkanlık eder.

c) Başkan ve yardımcıları, Kurul' a yapılan başvuruları inceler, başvuru konusuna göre her başvuru için bir raportör görevlendirir. Raportör, toplantı öncesi bir inceleme raporu düzenleyerek, toplantıdan bir iş günü öncesi Kurul üyelerine elektronik ortamda iletir.

ç) Raportör, toplantıda Kurula söz konusu başvuru ile ilgili bilgi verir. Kurulun incelediği dosya ile ilgili oluşan görüş, gerekçesiyle birlikte kesin rapora dönüştürülür.

d) Dosya ile ilgili hazırlanan rapor, toplantıya katılan üyelerin tamamı tarafından imzalanır.

e) Kurula yapılan etik ihlal başvuruları en geç üç ay, araştırma projesi etik onay başvuruları ise bir ay içerisinde karara bağlanır.

f) Gerek görülen hallerde Kurul, alanında uzman bilirkişilerden/danışmanlardan görüş de alabilir. Aşağıdaki kişiler bu düzenleme kapsamında yapılan incelemelerde bilirkişi ve uzman olarak görevlendirilemez:

- 1) İlgilinin lisansüstü tez danışmanları ve doçentlik jürilerinden görev almış öğretim üyeleri,
- 2) İlgilinin kendi Üniversitesinde görev yapan öğretim üyeleri,
- 3) İlgilinin eşi ve üçüncü derece kadar (üçüncü derece dâhil) kan veya sıhrî hısımları,
- 4) İlgili ile aralarında husumet bulunan kişiler.

g) İlgilinin çalıştığı bilim alanında öğretim üyesi bulunmaması halinde, en yakın bilim alanında çalışan öğretim üyeleri arasından bilirkişi görevlendirilebilir. Ayrıca etik ihlal iddiasının hukuki anlam ve kapsamına ilişkin olarak bir hukukçu bilirkişi de görevlendirilebilir. Birden fazla bilirkişi atanması halinde her bilirkişi ayrı rapor tanzim eder.

h) Bilirkişiler dosya kendilerine ulaştığı andan itibaren en geç bir ay içerisinde konuya ilişkin raporunu kendisine gönderilen örneğe uygun olarak hazırlayıp gönderirler. Bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en çok bir ay uzatılabilir.

ı) Kurul üyeleri kendileriyle, kendilerinin daha önce birlikte çalışma yaptıkları kişilerle ve etik ihlalde bulunduğunu iddia ettikleri kişilerle ilgili etik ihlali iddialarının görüşüldüğü toplantılara katılamazlar. Bu durum ilgili üye için Kurul toplantısında devamsızlık olarak kabul edilmez.

i) Kurul üyeleri kendisinin ve/veya ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ile evlatlıklarının araştırmalarının görüşülmesi ve oylanması sırasında söz konusu üye, toplantıya katılamazlar ve bu durum ilgili üye için Kurul toplantısında devamsızlık olarak kabul edilmez.

- j) Kurul'a sunulan dosyalardaki bilgi ve belgelerin gizliliği ve güvenliğinin korunmasından Kurul ve Sekreteryası sorumludur.
- k) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulunun inceleme sürecinde diğer kurum ve kuruluşlarla her türlü yazışmalar Rektörlük aracılığıyla yapılır.

Etik Kuruluna Başvuru ve Değerlendirme

MADDE 10. (1) Etik İhlal İddiaları için

- a) Etik ihlali içeren başvurular, yazılı ve ıslak imzalı olarak ilgili bilgi ve belgelerle birlikte Etik Kurul'a yapılır. Başvuranın kimlik bilgileri Etik Kurul üyeleri dışında gizli tutulur.
- b) Etik ilkeye aykırı davranış iddiası kişi, zaman ve yer belirtilerek somut biçimde gösterilir ve elde bulunan belgeler dilekçeye eklenir. Etik Kurul, inceleme yetkisi içinde bulunan etik ilkelere aykırı davranıldığını çeşitli yollarla öğrenmesi üzerine doğrudan inceleme yetkisini kullanabilir.
- c) Gerçek ve tüzel kişiler Etik Kurula başvurabilir. Gerçek kişi başvurusunda, başvuruyu yapan kişinin adı, soyadı, TC Kimlik numarası, yerleşim yeri, iş adresi, diğer iletişim bilgileri ve imzası bulunmalıdır. Tüzel kişi başvurusunda ise; tüzel kişiliğe sahip kurumun adı, Kurumu temsil eden yöneticinin ya da temsilcinin adı, soyadı, TC Kimlik numarası, imzası, diğer iletişim bilgileri bulunmalıdır. Sayılan bilgileri içermeyen, sahte kimlik bilgileri ile yapılan başvurular incelemeye alınmaz. Başvurunun Etik Kurul kayıtlarına geçtiği tarih, başvuru tarihi olarak kabul edilir.
- ç) Üniversiteye gelen ve etik ihlal iddiası içeren şikâyet ve ihbar dilekçelerinde, kişilerin doçentlik başvuru sürecinin devam ettiğinin de belirtilmesi halinde hakkında etik ihlal iddiası bulunan kişinin devam eden bir doçentlik başvurusunun bulunup bulunmadığı hususu Üniversite tarafından derhal Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına sorulur. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca devam eden doçentlik başvurusunun bulunduğu bildirilmesi halinde iddialar ile ilgili tüm bilgi ve belgeler Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına gönderilir.
- d) Etik ihlali iddiası sebebiyle hakkında inceleme başlatılan kişilerden iddialara ilişkin olarak gerekli bilgi ve belgelerle birlikte yazılı savunmaları istenir. İlgili kişiler, savunma talep yazısının kendilerine ulaştığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde savunmalarını vermedikleri takdirde, bu durumun savunma istem yazısında belirtilmesi koşuluyla etik kurul, diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak karar verebilir. Hakkında inceleme başlatılanlar, yazılı savunmalarını sunmak üzere iddiaları içeren evrakların bir örneğinin kendilerine verilmesini talep etmeler halinde, incelemeyi yürüten etik kurulca savunma istenmesi yönünde bir karar alınmaksızın da doğrudan yazılı savunmalarını sunabilirler. Ancak bu halde bu kişilerden yeniden yazılı savunma istenmeden de incelemeye devam edilmesi için, iddiaları içeren evrakların teslimine ilişkin tutanakta, teslim tarihinden itibaren on beş gün içerisinde savunmasını vermedikleri takdirde diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak karar verileceğinin açıkça belirtilmesi şarttır. Gerekli görülen hallerde savunma sözlü olarak da alınabilir.
- e) Alınacak kararlar, bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulunda tartışmaya açıldıktan sonra oylanır ve kurul üyelerince imzalanır. Karara muhalif kalan üye karşı oy gerekçesini yazmak zorundadır.
- f) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulunca alınan nihai kararlar inceleme raporu niteliğinde olup, bu kararlar onaylanmak ya da başka karar alınmak üzere rektöre sunulur.
- g) Doçentlik sınavına başvuruda bulunan adaylar dışında kalan kişiler hakkında bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin şikâyet ve ihbar başvuruları, iddiada bulunulan kişinin eylemi gerçekleştirdiği sırada bağlı bulunduğu yükseköğretim kurumunca değerlendirilerek karara bağlanır.

İnceleme Sonucunda Yapılacak İşlemler

- 1) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemlerde bulunduğu tespit edilen kişiler hakkında ilgili mevzuat uyarınca gerekli disiplin işlemleri ile diğer idari, hukuki ve cezai işlemler Üniversite tarafından yapılır.
- 2) Etiğe aykırı eyleme konu olan eserle daha önce akademik unvan elde edilmiş ise kişi hakkında yapılan işlemler sonucunda alınan etik ihlal kararı sebebiyle bu unvanın geri alınıp alınmayacağı hususu da Üniversite tarafından değerlendirilir.
- 3) Etiğe aykırı eylemlerin gerçekleşmesi halinde asıl müellif, zarar gören veya hakları olumsuz etkilenen kişi ve kuruluşların rıza göstermesi ilgililerin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.
- 4) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı bir eylemin tespit edilmesi halinde Üniversite tarafından ilgili yayının ortak yazarlarının görev yaptıkları kamu kurumuna da bilgi verilir.
- 5) Etik ihlal kararları en geç bir ay içerisinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

(2) Araştırma Projesi “Etik Onayı” için

- a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi personeli ya da öğrencilerinin yürüteceği çalışmaların başvuruları Etik Kurula, Üniversite dışından araştırmacıların yürütecekleri çalışmaların başvuruları ise doğrudan Üniversite Rektörlüğü'ne (Genel Sekreterlik) yapılır.
- b) Etik Kurulu'nun internet sayfasındaki başvuru formu ve ilgili belgeler elektronik ortamda doldurularak iki adet basılı, ıslak imzalı kopyası ve elektronik ortamda bir kopyası Kurul Sekreteryası'na teslim edilir. Başkan, incelemek ve sonuçlandırmak üzere, başvuruları müracaat sırasına göre Kurul gündemine alır.
- c) İlan edilen toplantı gününden beş iş günü öncesi mesai saati bitimine kadar eksiksiz teslim edilen dosyalar ilk Kurul toplantısı gündemine alınır.
- ç) Başvurudan önce uygulamaya konmuş çalışmalar değerlendirmeye alınmaz ve geçmişe yönelik olarak hiçbir şekilde Etik Kurul izni verilmez.
- d) Kurul, başvurusu yapılan araştırma projelerini çalışmanın amacı, yöntemi, yararları ve olası tehlikelerini, bütçesini göz önünde bulundurarak etik açıdan değerlendirir. Değerlendirme sonucunda "Uygun", "Düzeltilmesi Gerekir" ya da "Uygun Değildir" şeklinde karar verir. Başvurusuna "Düzeltilmesi Gerekir" kararı verilen sorumlu araştırmacı, gerekli düzeltmeleri yaparak veya eksiklikleri gidererek tekrar Kurula başvuru yapabilir.
- e) Kurul, değişiklik yapılmasını talep ederse, istenen değişiklikler sorumlu araştırmacıya elektronik ortamda bildirilir. İstenilen düzeltmeler Etik Kurula sunuluncaya kadar inceleme süreci durdurulur. Eksiklerin tamamlanması için bekleme süresi 1 (bir) ayı geçemez; bu süre aşıldığında başvuru dosyası geri çekilmiş kabul edilir.
- f) Etik Kurul, gerek gördüğü durumlarda incelemekte olduğu araştırma önerisini yapan araştırmacıları ya da konu ile ilgili uzmanları toplantılarına davet ederek görüş alabilir.
- g) Kurul kararının "Uygun" olması durumunda, sonuç sorumlu araştırmacıya elektronik ortamda bildirilir. Islak imzalı etik onay belgesi Kurul'dan alınır.
- h) Kurul toplantısında alınan tüm kararlar ve gerekçeleri karar defterine açık bir şekilde yazılır.
- ı) Kurul, gerektiğinde onay verdiği araştırmaları izler ve gelişme raporu isteyebilir. Bu raporların Kurula ulaştırılmasından, sorumlu araştırmacı sorumludur. Kurul Başkanı gelişme raporlarını inceleyerek söz konusu araştırmanın orijinal başvuruya uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini inceler. Başkan gerek gördüğünde, araştırmanın uygulanmasını gözleme kararı alınmasını Kurula tavsiye edebilir. Gözlem süreci Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde yürür. Başkan, gelişme raporu incelemesi sonucunda etik kurallara uymadığını saptadığı araştırmaların sonlandırılması ve ilgili birimlere bilgi verilmesi için durumu Kurul gündemine getirir.
- i) Çalışma onay aldıktan sonra ölçme araçlarında (anket, test, ölçek, mülakat, gözlem, resim, çizim, video film, ses kaydı ve benzeri) yapılacak değişiklikler tekrar Kurul'un onayına sunulmalıdır. Kurul onayına sunulmadan yapılan tüm değişikliklerin yasal ve idari sorumluluğu araştırmacılara aittir.

- j) Araştırmacılar, değerlendirme sonucunun “Uygun” görüldüğü kendisine yazılı olarak bildirilmeden araştırmanın veri toplama aşamasına başlayamaz.
- k) Toplanan verinin doğruluğundan, gizliliğinden ve veri güvenliğinden araştırmacılar sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Zaman Aşımı

MADDE 11. a) İntihal ve sahtecilik şeklindeki etik ihlallerinde inceleme başlatılması herhangi bir süre sınırlamasına tabi değildir. Ancak bunların haricindeki etik ihlallerinde eylemin gerçekleştiği tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra inceleme yapılamaz.

b) İntihal ve sahtecilik haricindeki diğer etik ihlallerinde, etik ihlal teşkil eden eylemin öğrenildiği tarihten itibaren iki yıl içinde etik inceleme başlatılmaması halinde etik ihlal iddiası incelenemez.

Gizlilik

MADDE 12. Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulunun kararları, genel düzenlemeler dışında gizlidir, üyeler inceleme konusu dosyaların içeriğini kurul toplantısı dışında başkaları ile tartışamaz, Etik Kurulun yapmış olduğu tespitler hakkında bu Yönergede belirtilen kişi ve kuruluşlar ile başvuru sahibinden başkasına bilgi verilmez. Yargı mercileri tarafından talep edilen belgeler ise gizlilik kaydı ile ilgili mercie sunulur.

Yeniden İnceleme

MADDE 13. Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarında daha önce incelenen ve esası hakkında bir karar verilen eserlere ilişkin aynı iddialarla yapılan başvurularda yeniden bir inceleme yapılmaz. Bu halde eserlerin ve eserlere ilişkin iddiaların tamamen aynı olduğunun ilgili bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca tespit edilmesi şarttır.

Etik İhlallerine İlişkin Kayıtlar

MADDE 14. Bu düzenleme kapsamında yapılan inceleme sonucunda alınacak kararlar Üniversite tarafından gizlilik ilkesine riayet edilmek suretiyle uygun bir şekilde dosyalanıp 5 yıl süreyle saklanır.

Yürürlük

MADDE 15. Bu yönerge Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Senatosunca kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16. Bu yönerge hükümlerini Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Rektörü yürütür.